

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ημερομηνία: Μ. Τετάρτη 24 Απριλίου 2019

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1^η Δραστηριότητα

A.1 Στη σημερινή εποχή είναι απαραίτητο να αντιληφθούμε πόσο επιτακτική είναι η ανάγκη γεφύρωσης του χάσματος των γενεών. Συγκεκριμένα, και οι δύο πλευρές πρέπει να δείχνουν διαθεση για συζήτηση και κατανόηση στα προβλήματα των άλλων. Για να γίνει βέβαια αυτό επιβάλλεται η διαρκής επικοινωνία ανάμεσα τους. Έτσι, μέσω του διαλόγου θα μπορέσει η κάθε γενιά να αντιληφθεί τις σκέψεις της άλλης και θα περιοριστούν τα προβλήματα.

- A.2. α. ΛΑΘΟΣ (έτσι εκείνη... μικρή) Παράγραφος 2η.
β. ΣΩΣΤΟ (προσαρμόζονται ... επιτεύγματα) Παράγραφος 2η.
γ. ΣΩΣΤΟ (όπου δεν ... απόψεών τους) Παράγραφος 3η.
δ. ΣΩΣΤΟ (βλέπουν .. αναξιοκρατία) Παράγραφος 3η.
ε. ΣΩΣΤΟ (χωρίς σεβασμό ... αξίες) Παράγραφος 4η.

2^η Δραστηριότητα

A.3. Η παράγραφος αναπτύσσεται με αιτιολόγηση.
Στη Θεματική περίοδο (εκείνο ... διαφορετικότητα) διατυπώνεται ένα ερώτημα σχετικά με την αναγκαιότητα συνειδητοποίησης της διαφοράς που υπάρχει ανάμεσα σε νέους και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Στις Λεπτομέρειες/Σχόλια (Γιατί ... διαφοράς) η άποψη αιτιολογείται με βάση συγκεκριμένα στοιχεία. Ενδεικτική λέξη :Γιατί

- A.4.** α. Δηλωτικά
β. Συνυποδηλωτικά
γ. Συνυποδηλωτικά
δ. Συνυποδηλωτικά
ε. Συνυποδηλωτικά

A5. 1δ, 2ε, 3α, 4γ, 5β.

- α. Οι νέοι πρέπει να έχουν υψηλές βλέψεις για το μέλλον τους.
- β. Η απόσταση που χωρίζει την παλαιά από τη νέα γενιά μπορεί να γεφυρωθεί.
- γ. Η αντιπαλότητα των νέων με το κατεστημένο θεωρείται φυσιολογικό φαινόμενο.
- δ. Οι γονείς οφείλουν να εξωτερικεύσουν τα συναισθήματά τους, στο πλαίσιο του ουσιαστικού ενδιαφέροντος για τα παιδιά τους.
- ε. Οι πραγματικά μορφωμένοι άνθρωποι είναι ανεκτικοί απέναντι στη διαφορετικότητα.

3^η Δραστηριότητα

A.6. Επικοινωνιακό πλαίσιο: ομιλία

Κυρίες και Κύριοι,

Αγαπητοί συμμαθητές,

- Η νέα γενιά ζει τη ζωή της σε νέα φάση του ιστορικού χρόνου και είναι φυσικό να ενεργεί και να αισθάνεται διαφορετικά από την προγενέστερη. Από τη φύση τους οι νέοι είναι ορμητικοί, απόλυτοι, ανήσυχοι και απαιτητικοί. Επιθυμούν να δημιουργήσουν καινούριο κόσμο. Ο ενήλικος, όμως, είναι συχνά μεγάλος νοσταλγός του παρελθόντος, απρόθυμος να ζει με νέες αντιλήψεις και τρόπους συμπεριφοράς που τον ενοχλούν και μερικές φορές τον εξοργίζουν.

- Οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής επιφορτίζουν την καθημερινότητα με πολλαπλές υποχρεώσεις, πίεση και άγχος. Τα μέλη της οικογένειας απομακρύνονται από το σπίτι, που κάποτε ήταν εστία. Δεν αφιερώνεται χρόνος για επικοινωνία και δεν υπάρχει και η διάθεση για αμοιβαίες υποχωρήσεις και συμβιβασμούς.

- Οι ραγδαίες πολιτισμικές διαφοροποιήσεις στον τρόπο ζωής, βρίσκουν ανέτοιμους τους γονείς για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα παιδιά τους και εύκολα συγκρούονται μαζί τους. Οι μορφές της

ζωής αλλάζουν με μεγάλη ταχύτητα, ώστε ακόμη και μέσα στην ίδια γενιά να εμφανίζονται βασικές διαφοροποιήσεις.

- Η ανάπτυξη της τεχνολογίας, ο πλουραλισμός πληροφοριών, που διοχετεύονται από τα μέσα πληροφόρησης, έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του νέου. Η αδυναμία των παλαιότερων να αφομοιώσουν τις αλματώδεις εξελίξεις, η δημιουργία, εξαιτίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, μιας παγκόσμιας κοινότητας ιδεών που μοιράζονται οι νέοι με τους συνομηλικούς τους, επηρεάζουν καταλυτικά τις μεταξύ των γενεών σχέσεις.

- Ο νέος αμφισβητεί έντονα το κατεστημένο, λόγω των ιδιαίτερα αυξημένων προβλημάτων που χαρακτηρίζουν τις σύγχρονες κοινωνίες. Οι νέοι, καθώς μεγαλώνουν, ανακαλύπτουν πως οι μεγάλοι τους παρουσιάζουν έναν κόσμο που δεν υπάρχει στην πραγματικότητα. Νιώθουν, λοιπόν, απογοήτευση που την ακολουθεί η οργή και η αποδοκιμασία.

Σας ευχαριστώ
για την προσοχή σας.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

B.1.α.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Σωστό

β. Η σχέση μητέρας και κόρης είναι μία σχέση με διαχρονική θεματική. Η έφηβη ηρωίδα βλέπει τον κόσμο από διαφορετική γωνία. Θεωρεί ότι η μητέρα της αδυνατεί να την καταλάβει. Ασφυκτιά και αγανακτεί. Θέλει να αποδείξει ότι τα καταφέρνει μόνη της. Επιθυμεί να επαναστατήσει απέναντι σε καθετί αντισυμβατικό που εκπροσωπεί η παλαιά γενιά. Παρ' όλα αυτά, κατανοεί τις διαφορετικές αντιλήψεις των ενηλίκων και συμβιβάζεται στο όνομα της γονεϊκής αγάπης.

2^η Δραστηριότητα

B.2.α. Το α' ενικό πρόσωπο προσδίδει ζωντάνια, παραστατικότητα και αμεσότητα.

Προβάλλεται η προσωπική θέση της ηρωίδας με ευδιάκριτα αυτοβιογραφικά στοιχεία. Χρωματίζεται το ύφος με εξομολογητική διάθεση.

β. Ο ενεστώτας είναι ο χρόνος που δηλώνει μία πράξη που γίνεται στο παρόν. Με τη χρήση του παρουσιάζεται η δράση της ηρωίδας, τα συναισθήματα, οι

σκέψεις της. Το περιεχόμενο του ρήματος παρουσιάζεται ως υφιστάμενο, εξελισσόμενο στο παρόν. Τελικά, ο ενεστώτας που κυριαρχεί κάνει την ιστορία να εξελίσσεται μπροστά στα μάτια του αναγνώστη, με την εγγύτητα και την αμεσότητα του παρόντος.

B.3. Σημεία ειρωνείας :

α. «Πότε έφτιαξες εσύ τη φράντζα σου για να ξέρεις μαμά;».

β. «Το πένθος της έφηβης».

γ. «Και ποιος αντέχει την ώρα... καπνίζει» .

Ειρωνεία είναι μία δήλωση που υπονομεύεται από το πλαίσιο στο οποίο εμφανίζεται. Η ηρωίδα με τη χρήση της σαρκάζει, αποδοκιμάζει έμμεσα πρόσωπα, αντιτίθεται σε συγκεκριμένες συμπεριφορές τους.

3^η Δραστηριότητα**B.4.**

- Το πρώτο βήμα για την προσέγγιση οφείλουν να το κάνουν οι ώριμοι, καθώς έχουν ήδη περάσει από το στάδιο της νεότητας και είναι σε θέση να δείξουν κατανόηση και διαλλακτικότητα. Οφείλουν να αποβάλουν την υπερβολική συντηρητικότητα, να μετριάσουν τη συνήθειά τους να διδάσκουν και συνεχώς να συμβουλεύουν τους νέους και να την αντικαταστήσουν με το παράδειγμά τους. Συγκεκριμένα, να πάψουν να είναι αδιάλλακτοι και περιφρονητές των νέων, να κατανοήσουν τα προβλήματά τους και την ιδιαιτερότητα της ηλικίας τους.
- Όπως και οι νέοι θα πρέπει να εγκαταλείψουν το πείσμα και με σεβασμό να προσεγγίσουν τη μεγαλύτερη γενιά και να παραδειγματιστούν από την στάση και τις συμβουλές της.
- Νέοι και μεγαλύτεροι να εγκαταλείψουν τις ανταγωνιστικές τάσεις για επικράτηση, να υιοθετήσουν την αποψη πως το καλύτερο μέσο επίλυσης των διαφορών είναι ο διάλογος, η αλληλοκατανόηση, ο αλληλοσεβασμός, η αμοιβαία αναγνώριση των δικαιωμάτων.
- Επιβάλλεται και οι δύο πλευρές να κατανοήσουν πως, για να υπάρξει ανάπτυξη και πρόοδος, πρέπει να συνδυαστεί το παρελθόν με το παρόν. Απαιτείται επομένως, αμοιβαία εμπιστοσύνη, διάλογος μεταξύ των δύο γενεών και καλή θέληση.